

Oponentský posudok

habilitačnej práce MUDr. Andreja Šteňu, PhD

MUDr. Andrej Šteňo, PhD, predložil ako habilitačnú prácu rozsiahlu štúdiu nazvanú „Mikrochirurgia difúzných gliómov elokventných oblastí mozgu“. Predložená habilitačná práca má 149 strán textu vrátane deviatich priložených plných verzií publikácií a prehľadu literatúry, ktorý obsahuje 119 citácií domácich a zahraničných autorov. Práca je rozdelená do šiestich kapitol, ktoré sú rozdelené do viacerých podkapitol. Za každou kapitolou sú priložené plné verzie publikácií bezprostredne súvisiacich s danou kapitolou, ktoré reprezentujú prínos autora k problematike mikrochirurgie gliómov elokventných oblastí mozgu. V ôsmich z deviatich priložených publikácií je MUDr. Andrej Šteňo, PhD. prvým autorom. Okrem viacerých obrázkov v priložených publikáciách je práca doplnená o ďalších päť vhodne zvolených obrázkov umiestnených v rámci jednotlivých kapitol.

Práca je vysoko aktuálna. Mozgové gliómy sú najčastejšími primárnymi nádormi centrálnej nervovej sústavy, pričom množstvo otázok týkajúcich sa ich liečby stále nie je doriešených. Hoci v súčasnosti stále drvivá väčšina pacientov s difúznymi gliómami mozgu umiera, rozvoj nových neurochirurgických techník umožňuje v mnohých prípadoch kvalitnejšie a dlhšie dlhoročné prežívanie pacientov. Z tohto pohľadu sú všetky nové poznatky veľmi cenné.

Za prínos práce považujem najmä nasledovné prezentované výsledky z autorových prác. Vypracovaná metaanalýza zahraničných publikácií hodnotiacich vplyv resekcie nízkozhubných gliómov mozgu na prognózu pacientov ukázala, že rozdielne výsledky jednotlivých prác súvisia so zvolenou metodikou hodnotenia rozsahu resekcie. Na rozdiel od protichodných výsledkov prác, v ktorých bol rozsah resekcie hodnotený na základe odhadu operátora, všetky práce ktoré používali spoľahlivú metodiku hodnotenia rozsahu resekcie (magnetickú rezonanciu) dokázali súvis medzi radikalitou resekcie a prognózou. Jedná sa o dôležitý poznatok pri indikovaní resekcií nízkestupňových gliómov, nakoľko viacerými autormi je daná problematika stále považovaná za spornú.

Metóda intraoperačnej identifikácie anaplastických fokusov pomocou kyseliny 5-aminolevulovej umožňuje presnejšiu diagnostiku stupňa zhubnosti gliómov a teda aj optimalizáciu liečby pacientov. Práca je treťou vo svete prezentovanou publikáciou ktorá túto metodiku popisuje a hodnotí jej efektivitu.

Prezentovaný spracovaný súbor operácií mozgu u pacientov pri vedomí je doteraz najväčším publikovaným súborom na Slovensku a v Českej republike. Autori poukazujú na jednoznačný prínos tohto typu neurochirurgických operácií, pričom prezentujú viaceré významné pozorovania.

V ďalšej práci týkajúcej sa operácií gliómov mozgu u pacientov pri vedomí (uverejnenej v zahraničnej monografii) autori komplexne spracovali metodiku intraoperačného testovania rečových funkcií. Obdobná publikácia na Slovensku a v Čechách doteraz absentovala.

Významným prínosom je taktiež publikovanie novej, doteraz neprezentovanej metodiky intraoperačného skenovania mozgu 3D-ultrazvukom, ktorou je možné potlačiť ultrazvukové artefakty v resekčnej dutine a významne tak zlepšiť kvalitu zobrazovania. Metodika bola verifikovaná a práca bola citovaná autormi z pracoviska svetového významu (Trondheim, Nórsko).

V ďalšej práci autori prezentujú novú, doposiaľ nepublikovanú metodiku testovania zrakových funkcií u pacienta počas resekcie gliómu mozgu, od ktorej možno očakávať zlepšenie pooperačných funkčných výsledkov.

Otázky na autora:

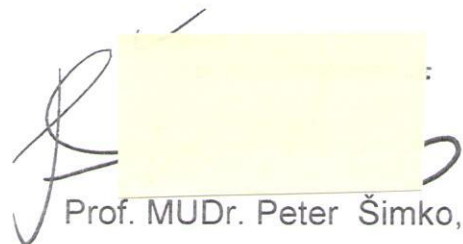
1. Aké sú ďalšie potenciálne možnosti využitia 3D-ultrazvuku. Je ho možné využiť pri úrazoch mozgu? Musí operatér majúci ambíciu využívať 3D-ultrazvuk počas operácií mozgu absolvovať špecializovaný tréning?
2. Aké sú kontraindikácie operácií mozgu pri vedomí? Aké sú alternatívy resekcii gliómov rastúcich v elokvených rečových oblastiach, u ktorých sú operácie pri vedomí kontraindikované?
3. Aký je pomer cena-výkon (cost-benefit) jednotlivých operačných techník prezentovaných v habilitačnej práci?

Na základe zhodnotenia rozsiahlych teoretických vedomostí autora, z mnohých čiastkových vyhodnotení jednotlivých publikácií a ich spracovaním je možné poznatky zovšeobecniť a prezentovať ich na takej vysokej úrovni, akú máme možnosť čítať v autorovej súbornej habilitačnej práci. Po formálnej stránke je práca spracovaná prehľadne – články sú samozrejme po recenznom a redakčnom spracovaní dokonalé, doplnené výpovednými ilustračnými fotografiami. Rozsiahly literárny prehľad je spracovaný precízne a podľa ČSN 01 0197.

Nie sú pochybnosti, že autor si zvolil pre svoju prácu vysoko aktuálnu tému. Práca plne splnila sledovaný cieľ. Habilitačná práca predstavuje seriózne, metodicky prehľadné spracovanie širokej problematiky, formulácie sú jasné, štatisticky vyhodnotené, presné a zrozumiteľné. V závere sú premietnuté autorove skúsenosti, chirurgická zručnosť a zovšeobecnené odporúčania, ktoré sú určite využiteľné pri liečbe v praktickej každodennej neurochirurgickej praxi.

Na základe vyššie uvedeného a na základe osobného presvedčenia po prečítaní tejto práce odporúčam Vedeckej rade LFUK v Bratislave, aby v prípade kladného ohlasu prednesenej habilitačnej práce bola **MUDr. Andrejovi Šteňovi, PhD.**, udelená **hodnosť docenta** v odbore chirurgia.

V Bratislave, 19.8.2014


Prof. MUDr. Peter Šimko, CSc.